

פ ר ט י כ ל מס. ד/2

מישיבת ועדת הכנסת שהתקיימה ביום שני,
ז' כסלו תש"י, 28.11.49
בשעה 09.30 לפנה"צ.

	חברי הועדה:	נוכחים:
	ד. בר-רב-האי	
	י. ברץ	
	א. י. גרינברג	
	י. גיל	
(במקום י. סרלין ופ. ברנשטיין)	צ. יהודה	
	ש. כץ	
	ח. כהן-מגורי	
	א. מזור	
	ע. מימון	
	מ. נורוק	
	א. שפטל	
	י. שפרינצק	מוזמנים:
י"ר הכנסת	מ. רוזמי	
מזכיר הכנסת	א. צידון	
מזכירות הכנסת	גב' הנמן	
ממשרד המשפטים		
	פ. אילנית	נעדרים:
	מ. ארם	
	מ. בן-עמי	
	מ. גרבוסקי	
	י. בר-יהודה	
	א. ג'ורג'ורה	
	ש. מיקונים	
	א. רזיאל-נאור	
	נ. ילין-מור	
	ז. גלוסקא	
	י. קוסובי	
		סדר היום:
	(א) אשור מנוי שופט לבית המשפט העליון, בהתאם לפקודת בתי-משפט (הוראות מעבר), סעיף 1(ג).	
	חש"ח-1948	
	(ב) מסקנות ועדת המשנה לענייני הקנון	
	(ג) חופשות, נסיעות ותשלום לחברי הכנסת	
	(ד) ענין שדורים מאולם הכנסת	
	(ה) דיון בבקשת סיעה מק"י בענין חבר הכנסת פרמינגר	
	(ו) חלונה על בלוש חברי הכנסת	
	(ז) מכתב י"ר ועדת השירותים הצבוריים.	

א. אשור מנזר שופט לבית-המשפט העליון.

היו"ר ד. בר-רב-האי: (קורא את מכתב משרד המשפטי הר"ב).

א. מזור: אני מציע לחתום את הדיון על מנת לאפשר לסיעות להתייעץ.

א.י. גרינברג: לדעתי יש להעביר את הענין לוועדת המנויים.

צ. יהודה: יש לברר תחילה אם דבר זה שייך לוועדת המנויים או לא.

ד. בר-רב-האי: עד עתה היינו נוהגים לדון על כל ענין של מנויים בוועדת המנויים. כך גם עשינו בענין מבקר המדינה.

ש. כץ: בדרך כלל מוסרים את הענין לוועדת המנויים כאשר יש לבחור בין כמה מועמדים.

ד. בר-רב-האי: שר המשפטים בקש לא לדון בענין לפני שימסור הסברה.

מחליטים

לדחות את הדיון בענין זה עד לאחר שמיעת דברי שר המשפטים.

ב. מסקנות ועדת המשנה לעניני תקנון.

ג. חופשות נסיעות ותשלום לחברי הכנסת.

ש. כץ: עד כמה שזכור לי הוחלט להקדיש את הישיבה של היום לעניני התקנון ואת הישיבה של מחר לענינים שוטפים.

היו"ר ד. בר-רב-האי: דוקא לעניני החקנון אין לנו קוורום
מספיק. אין כל ערך לדיון, אם המחנגד
העיקרי, י. בר-יהודה איננו היום.

מחליטים

לדון במסקנות ועדת המשנה לעניני
תקנון, בישיבת מחר - 29.11.49.

ד. ענין שדורים מאולם הכנסת.

א. מזור: אני מציע, לאחר ששמענו את דברי ההסברה
של ב"כ שרות השדור, לעבור לסדר היום.
ש. כץ: שמענו דבר חשוב מאד - שאת השדורים לא
סדרה הממשלה, וגם לא הכנסת, אלא שרות
השדור. זה בהחלט לא בסדר. בכנסת צריכה לשלוח הכנסת ולא שרות השדור.
דבר זה טעון תיקון.
שנית, אני מציע להחליט, שמאולם הכנסת לא
יערכו כל שדורים חיים, אלא במקרים חגיגיים.

א. מזור: לאחר ששמענו את דברי חבר הכנסת ש. כץ
אני מציע למסור סמכות ליו"ר הכנסת
והסגנים להחליט מתי יש לשרר ומתי לא.

א.י. גרינברג: אני מתנגד להצעת חבר הכנסת ש. כץ.
אני סבור שיש לתת אפשרות לשרר את דברי
השרים במוסרם הודעות, אבל אין לשרר את דבריהם אם הם משתתפים בויכוח.

י. ברץ: כולנו יכולים להתאחד בדעה שרק יו"ר
הכנסת יכול להחליט אם להכניס את המשדר
לאולם הכנסת. שנית, לדעתי, יש להרשות לשרי הממשלה לשרר את דבריהם, לא
רק במקרים חגיגיים.

ש. כץ:

לדעתי, יש כאן פגיעה בעקרון חשוב מאד.
כל עוד חכנית ממשלתי לא נתקבלה ע"י הכנסת,
הרי להלכה, יכול הבית להפיל חכנית זו.

א. מזור:

איני מסכים לדברי חבר הכנסת כץ. לדעתי,
אם שר מבקש לשרר את דבריו, עליו לפנות בענין
זה ליו"ר והסגנים.

יו"ר הכנסת - י. שפרינצק:

אין זה רצוי למסור את הסמכות הזו לי"ר.
במקרה שהיו"ר יחליט שאין לשרר, יכולות
להתעורר בעיות ותלונות על הפליה לרעה של חבר זה או אחר. אני מציע להשאיר את
המצב כפי שהוא כעת. איני מתנגד לזה, אם תסכימו כולכם, שיש לשרר מאולם הכנסת
במקרים חגיגיים או הודעות שרים. אבל מה שנוגע לשרורים אחרים אני מציע את
השאלה פתוחה.

מ. נורוק:

אני נגד זה שהמשרד יהיה הפוסק האחרון.
ואני מציע שהפוסק האחרון יהיה יו"ר הכנסת.

א.י. גרינברג:

אני מסכים לפטטוס-קרו, אבל בחנאי שיקבעו
שהיו"ר והסגנים הם הקובעים את מי משררים.

יו"ר הכנסת - י. שפרינצק:

אני יכול להסכים לזה רק אם תגבילו את "המי"
הזה, לגבולות הממשלה.

ש. כץ:

עלינו לקבוע את תקרון שהבית הוא המחליט, ולא
שרות השר. מה שנוגע לענין השני כל הודעת
שר, או ממשלה שאין לה כל קשר עם ויכוח, והשר רוצה שתשודר - חשודר. מה שנוגע
לויכוח - גם חכנית ממשלה נקראת ויכוח כל עוד לא נתקבלה.

יו"ר הכנסת - י. שפרינצק:

אין כל הבדל אם שרות השר יקבל את הסטנוגרמה
וישרר אותה לאחר שעה.

אני מציע להשאיר פטטוס-קרו ל-6 חדשים.

צ. יהודה:

ה צ ב ע ה

בעד הצעת צ. יהודה - רוב
נגד - מעוט

מתליטים

להשאיר את המצב כפי שהוא למשך ששת החדשים הבאים.

הי"ר ד. בר-רב-האי: מוסר על מאמץ המדבר על נסיון רע בשדורים מפרלמנטים בניו זילאנד ואוסטרליה.

ה. תלונה על בלוש חברי הכנסת.

יו"ר הכנסת - י. שפרינצק: מדוע לא הזמנתם את שר המשטרה.

ש. כץ: אמסור לכם בקצור את ספור המעשה.

נסעתי לחיפה ביולי-אוגוסט, להרצות באסיפת-עם.

נסעתי עם שני חברים מסייעתי ושני אורחים מדרום-אפריקה. אנחנו חזרנו מחיפה בחצות בערך והגענו בתל-אביב בשעה 3 לפנות בקר. בדרכנו חזרה הרגשתי שעוקבים אחרינו במכונית. כיון שאני גר ברחוב צדדי, הרגשנו שגם האוטו העוקב אחרינו נכנס לאותו רחוב צדדי. חברי הורידו אותי ונסעו הלאה. את"כ הורידו את שני האחרים והרגישו שהאוטו עוקב אחריהם. החלטנו למסור את הדבר למשטרה ונסענו למשטרה הצפון והאוטו אחרינו. הם הזמינו שוטר והשוטר ניסה לעצור את העוקבים שנעצרו. הם סרבו למסור שמות או פרטים. במכונית העוקבת אחרינו היו שני גברים, הנהג ואשה אחת, שלם ציביליים. לאחר זאת הם מסרו את שמותיהם אבל הודיעו למשטרה שהם ממלאים תפקיד והראו את העודותיהם. נוסף לזאת נאמר לנו במשטרה כי אין כל חוק שיאפשר לאסור או לתבוע לדין את העוקבים אחרינו. אינפורמציה זו קבלתי מהמשטרה, ושאלתי אם התפקיד הזה קשור למשטרה. אמרו לנו שלא. ז.א., שיש להם תפקיד ממשלתי. איני יודע אפיו העודה הראו האנשים האלה. ברור שהתפקיד הוא תפקיד מוכר ע"י המשטרה, אחרת היה השוטר מתיחס אחרת לכל העניין. ברור שאנשים אלה עובדים בשביל הממשלה. מקרה זה עלה בודאי למשטרה או לממשלה 100 ל"י כי זו הייתה מונית. נשאלת השאלה, מי מוסר תפקיד כזה במדינה, ומי משלם עבור זה. מדוע עוקבים אחרי

ש. כץ:

אם עוקבים היום אחרי, יכולים מחר לעקוב אחרי מישהו אחר. אני אינני בלש ואינני יודע מהי עוקבים. יש לי רושם שבלשים אלה רשלנים^{הק}, כי אחרת לא היו תופסים אותם.

לדעתי, זוהי שאלה שצריכה לעניין את

כולנו, ועלינו לברר מי נותן פקודות כאלה ובשביל מי עובדים אנשים אלה. שמעתי שבועדה הכספים נשאל ראש הממשלה בקשר לש"י והוא ענה שהש"י פועל רק בתחומי הצבא. אם-כך הדבר, נשאלת השאלה: אם זו לא משטרה, ואם זה לא הש"י, מי עושה את הדברים האלו? יו"ר הכנסת שאל מדוע לא הזמנו את שר המשטרה. אני אינני יודע את מי יש להזמין היות ומפקד המשטרה אמר שאין זה נוגע לו. אולי כדאי לפנות למפקד המשטרה ולקבל ממנו הודעה רשמית בעניין זה או אפשר אולי לקבל הסברה בעניין זה מראש הממשלה. אני מציע שנזמין את שר המשטרה.

צ. יהודה: אני אינני מבין את הספור. מוסרים לנו

שבלשו אחרי חבר כנסת - אבל זו אינה

הודעה בטוחה.

ש. כץ: הבחורים האלה מסרו שהם עקבו אחרינו

מתל-אביב לחיפה וחזרה.

צ. יהודה: לו היית לבדך במכונית, זה עניין אחר.

אבל היו עוד אנשים. מניין לך שלא בלשו

אחריהם. אני בטוח שבלשו אחריהם. לו בלשו אחריך לא היו עוקבים אחרי האחרים לאחר שאתה נכנסת הביתה. מדוע אתה מדבר על בלוש אחרי חבר כנסת? אתה יכול לדבר נגד בלוש בכלל. אני לא אעלה על דעתי שב לשים אחרי. לדעתי, נוכל לדון בעניין רק לאחר שחבר הכנסת יוכל להוכיח שבלשו אחריו באופן מוחלט. אני יכול להוכיח שהבלוש לא היה אחריו.

ע. מימון: ועדת הכנסת נהפכה למקום אליו משליכים

כל דבר הבא ליד. לדעתי, יכול להיות

בלוש אחרי כל חבר כנסת. אני הייתי רוצה שועדת הכנסת תטפל בעניינים יותר

ע. מימון:

פרודוקטיביים. אני מציעה להסיר את הענין מסדר היום.

א. שפטל: אני תומך בהצעה צ. יהודה. לא הוכח שבלשו

אחר חבר הכנסת כץ. מניין בכלל ידעו שהוא

חבר כנסת. אני בכלל לא שוכנעתי שבלשו אחרי.

צ. יהודה: אני שוכנעתי שלא בלשו אחרי.

א. מזור: אני תומך בהצעה להזמין את שר המשטרה

ולקבל ממנו הסברה לענין.

א.י. גרינברג: אני מתנגד לדעתה של חברת הכנסת מימון

שמוחר לבלוש אחרי חברי כנסת. ע"י בלוש

חברי הכנסת, שוללים מהם את תופש פעולתם. אני מציע למסור לועדת המשנה

לעניני החסינות ולהזמין אליה את שר המשטרה.

ש. כץ: על נסיעתי לחיפה פורסמו מודעות בעתונות

ובחיפה. מטרת נסיעתי היתה ידועה - אסיפת-עם

בנוגע להחזרת הפליטים הערביים לא"י. על נסיעת האחרים לא היו מודעות.

האפריקאים הצטרפו אלינו ברגע האחרון. הם היו חדשים בארץ ורצו לנסוע

לחיפה. שנית, ישנה עובדה מאלפת - את זה שכחו חברי הכנסת מימון וצבי

יהודה - שהמשטרה בכלל מכחישה שהיה לה ענין בזה. אם מותר למשטרה לבלוש

או לא, על זה איני רוצה להתווכח. כאן מותר לי להניח שהבלוש היה פוליטי -

כי מטרת הנסיעה היתה ידועה. אילו היה כאן ענין של בלוש אחרי מישהו,

היתה אפשרות למשטרה למסור לי שהבלוש לא היה אחרי. אני פניתי למשטרה

בשאלה בנוגע לבלוש אחרי, והם לא הכחישו זאת. אם יש בלוש - יש בלוש

ע"י המשטרה וע"י איזה שהיא לשכה שחורה. לכנסת מותר לדעת איזה לשכות

יש במדינה הזאת. לכן אני חושב שיש יסוד לדרוש בירורים ולדעת מי חולש

על הענין הזה.

היו"ר ד. בר-רב-האי: אתה אמרת שנתברר לך ע"י מפקד המשטרה סחר

שלא היה כאן בלוש משטרתי.

ש. כץ: אני רוצה שהועדה תשמע זאת מפי שר המשטרה.
שמעתי כאן מפי כמה חברים שמוחר לבלוש
אחרי חברי כנסת, ז.א., שהם אינם בטוחים שהמשטרה לא עשתה זאת. אינני מתנגד
שנזמין את מישהו אחר.

היו"ר ד. בר-רב-האי: אני חולק על דעתה העקרונית של חברת הכנסת
מימון, שמוחר לבלוש. אחד היסודות שעליו
עומד מצבו של נבחר העם הוא - שהוא חופשי בפעולותיו ולא יכול להיות בלוש
נגד חבר כנסת. זו שאלה עקרונית שנתקל בה לא פעם בתלוקי דעות. אני יודע
שזהו אחד העקרונות שאף מדינה אינה יכולה לשמור עליו בכל 100 האחוזים.
חסינות חברי הכנסת פירושה תוסר הרגשה שבולשים אחריהם, ואם יש בלוש
הוא צריך להיעשות באופן כזה שלא ירגישו בו. אשר למקרה עצמו - אני כולל
הדום לרגליו של חברי צבי יהודה, אשר עשה נתוח קרימינליסטי של המקרה,
אלא הוכיח שלא הוכח שהיה בלוש אחריו, אלא הוכיח שלא ידעו אפילו מי אתה.
לא ברור לנו אם השוטרים ידעו מי יושב באוטו. במכונית נסעו 4 אנשים
והבלוש יכול היה להיעשות אחרי "הזרים". אני מציע במקרה זה לא להסיק עוד
שום מסקנות. אני צריך להגיד לך שאני לא אהיה פחות רגיש ממך לעצם העובדה
של בלוש חברי הכנסת. אני חושב את זה לפגיעה גסה מאד בזכותנו. אבל במקרה
זה איני מוצא הוכחה מספיקה. אם מקרים כאלה יחזרו - ועדת הכנסת לא תעבור
על זה.

ש. כץ: איני יכול להסתפק בזה כי אין זה הגיוני.

היו"ר ד. בר-רב-האי: אצביע את שתי ההצעות שלפני: האחת שאנו
רושמים לפנינו את הענין ועוברים לסדר היום,
והשניה להזמין את שר המשטרה.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת ש. כץ להזמין את שר המשטרה - 6 קולות
נגד - 5 "

מחליטים

אני מציע להעביר את זה לוועדת המשנה לעניני

א. שפטל:

חסינות.

ה צ ב ע ה

בעד ההצעה ששר המשטרה יוזמן לפעדת המשנה - 6 קולות

בעד ההצעה ששר המשטרה יוזמן למליאת ועדת הכנסת - 5 קולות

מתליטים

להזמין את שר המשטרה לוועדת המשנה
לעניני חסינות.

1. מכתב יו"ר ועדת השירותים הצבוריים.

מקריא את המכתב הבא שקבל מסגן מזכיר

היו"ר ד. בר-רב-האי:

הכנסת א. צידון. :

"מר א. רקנטי, יו"ר ועדת השירותים הצבוריים
בקשני לעודד לפניכם את השאלה, מהו הדין של
חבר ועדה הנעדר באופן מתמיד משיבות
הועדה. דבר זה מפריע למהלך העבודה, כי יש
הרבה מקרים שמסיבה זו אין קוורום. מן הרצוי
שתדונו בשאלה הזאת ותקבעו שחבר ועדה הנעדר
משיבות כמה פעמים ללא סיבה מספקת, על אסאע
הסיעה, עליה נמנה החבר, להחליפו באחר."

אני חבר הועדה הזאת אשר סובלת, יותר מכל

י. גיל:

הועדות, כי באופן שיטתי נעדרים חברים רבים.

הדבר הגיע עד כדי כך שלעתים אי אפשר לקיים את ישיבות הועדה. לכן אני חושב שעד

אשר יובא התקנון, תמצא הועדה הזו דרך לטפל בבעיה זו, על ידי הוראת שעה.

אני מצטרף להצעה לקבוע הוראת שעה.

א.י. גרינברג:

לעת-עתה אין אצלנו החלטה על קוורום.

א. מזור:

אני מקבל את הצעת חבר הכנסת גיל שיש לתת

א. שפטל:

הוראת שעה, והנהלת הכנסת תפנה את השומת לב

הסיעות שחבריהן נעדרים ותבקשן לתקן את המעוות. יש גם לקחת בחשבון שישנם

חברים שהם חברים בכמה ועדות המקיימות את ישיבותיהן בזמן אחד ועל-כן, אין החבר

יכולים להשתתף בכל הישיבות.

היו"ר ד. בר-רב-האי: יש פה קושי עקרוני. בדרך זו אנו עלולים

לכפות את עצמנו לקבלת אינפורמציה. וכאן

נשאלת השאלה איפה הגבול. הגישה שלנו היא, שחבר הכנסת אחראי בפני בוחריו ובפני סיעתו בלבד. לעת-עתה לא קבענו כל קווים. יו"ר ועדת השירותים יכול לקבל מאתנו תשובה ברורה שהוא רשאי לקיים ישיבות בכל מספר נוכחים בתנאי שהזמנו בסדר. הוא רשאי לפנות קודם כל לחבר אשר לא בא, במכתב תוזר ולהפנות את תשומת לבו להעדרו. היות והרכב הועדות הוא סיעתי, רשאי יו"ר הועדה לפנות לסיעה ולהודיעה שאין היא מיוצגת בוועדה. חוץ מהסיעה אין איש יכול להתערב בבעיה זו.

צ. יהודה: אני תומך בשתי ההצעות. מלבד זאת אני

מציע לפנות למזכירות הכנסת בבקשה

שהישיבות הקבענה במידת האפשר בהתאם לחברים המיוצגים בה.

הישיבה נועלה בשעה 10.45.

